

PROJEKT & KULTUR

nr. 152 ----- august 2022

issn. 0901-8824

GENVEJ TIL UDVIKLING

www.gtu.dk

Skovvej 24, 9510 Arden. Tlf.: 42 17 09 97. gtu_sekr@hotmail.com

Medlem af Den Internationale Emmaus-Bevægelse

emmaus

INTERNATIONAL

PROVOKATØRER FOR FORANDRING

Velkommen til Projekt & Kultur nr. 152!

Projekt & Kultur udgives af Genvej til Udvikling (GtU), tlf.nr. 42 17 09 97
gtu_sekr@hotmail.com - www.gtu.dk
 Kontingenter, abonnementsbetalinger og bidrag sendes til reg.nr. 9070, kontonr. 2071578634.
Bemærk NYT REGISTRERINGSNUMMER!
 Jutlander Bank er fusioneret med Sparekassen Vendsyssel, og navnet er nu Sparekassen Danmark.

Hvor intet andet angives, er teksten af Jørgen Olsen. **Indlæg til Projekt og Kultur nr. 153** skal aftales på gtu_sekr@hotmail.com. Bladet skal udkomme i november 2022.

Dette blad er trykt på Godsbanen i Aarhus i 80 eks. Redaktionen opfordrer til eftertryk med kildeangivelse. Signerede artikler udtrykker ikke nødvendigvis foreningens holdninger.

Dette nummer indeholder:

- 3: Mindeord, møder og udstillinger –
mediemarkeringer
- 4 - 7: **Emmaus Internationals
generalforsamling
– Piriápolis, Uruguay**
- 8 - 9: Referat af generalforsamling i GtU
- 10 – 11: Fra skuffelse til succes
med den blandede u-landhandel
- 12 – 13: **Græsrødder i krigens skygge**
 - *interview med Natalia Sanotska,
Emmaus Oselya, Lviv, Ukraine*
 - *ved Emmanuel Rabourdin, Emmaus
Europa*
 - *oversat af Sara Grund Sørensen.*
- 14 – 15: **Højskolefællesskab som modvægt
til international
demokratisk krise**
 - *Kristian Katholm Olsen
anmelder en bog, som er
redigeret af Bjørn Førde..*

Billedet på forsiden er taget af Jørgen Olsen. Skibet var under den internationale generalforsamling udstillet på hotellet i Piriápolis til minde om en vigtig episode i bevægelsens historie:

I 1963 var stifteren Abbé Pierre på rejse i Sydamerika og tog en færge fra Montevideo for at rejse til Buenos Aires i Argentina. Skibet sank, og mange mennesker omkom. Franske aviser havde allerede skrevet nekrologer over Abbé Pierre; men så blev han uventet fundet i live.

Begivenheden fik ham til at tænke på, at han var den eneste, der lå inde med adresserne på bevægelsens organisationer. Han nedsatte en gruppe til at forberede bevægelsens første generalforsamling den 24. maj 1969 i parlamentet i Bern, Schweiz, jf. bl.a. <http://gtu.dk/PK140-4-5.pdf> - her vedtog forsamlingen manifestet, som stadig er gældende - [Manifest_for_Emmaus.pdf](http://gtu.dk/Manifest_for_Emmaus.pdf) (gtu.dk)

Nyligt afdøde José Aravena, Chile, var sidste overlevende fra arbejdsgruppen – han var i 2019 med til at fejre 50-året for manifestet; til generalforsamlingen i Piriápolis sendte han en videohilsen.

Skibet er skabt til minde om episoden i 1963 – af kunstneren Cecilia Carriquiry, som i en årrække har samarbejdet med Emmaus-organisationerne i Uruguay.

Cecília skabte 41 dukker til skibet, en dukke for hvert land, hvor bevægelsen er til stede. En af dukkerne findes nu på GT U's sekretariat.

Billedet på bagsiden er taget af Jørgen Olsen og forestiller de afrikanske delegerede på generalforsamlingen i Uruguay.

Hermed en stor tak til alle, som har sendt kontingenter, abonnerer og bidrag siden sidst! Vi er for tiden 127 medlemmer. Hvis der er vedhæftet en seddel med kontooplysninger, har du ikke betalt for i år.

Briller til Syn for Sagen

Pr. 18. juli sendte vi 60 par briller til Syn for Sagen jf. [Your Site Title](http://YourSiteTitle.synforsagen.org) (synforsagen.org).

Desuden sendte vi 27 mundbind, som **Syn for Sagen** videresendte til **Nødhjælpscenteret i Næstved**. Vi købte mundbindene for et par år siden af Pag-la-Yiri, Burkina Faso; men de har desværre vist sig umulige at sælge.

Tak til Røde Kors, Arden, for at give os briller!

(foto: Veera Pitkänen)

Margherita Ziliacus, livslang aktivist og leder hos Emmaus Westerwik, Finland, og medlem af Emmaus Internationals styrelse 2007-15, er død, 74 år. Hun var bl.a. drivkraft i et samarbejde med foreninger i Togo om gravning af brønde, som ikke mindst gjorde livet bedre for kvinder og piger. Æret være mindet om Margherita!

Møder og udstillinger

Reception

Den 6. maj flyttede fodterapien i Arden til større lokaler. Jørgen Olsen var til receptionen og forærede butikken et par karklude fra Kologh Naba, jf. PK137-10-11.pdf (gtu.dk)

Generalforsamling i Emmaus International

blev afholdt den 9. – 14. maj i Piriápolis, Uruguay. For GtU deltog Jørgen Olsen. Læs om Emmaus International på News (emmaus-international.org)! Læs mere om generalforsamlingen på siderne 1, 2, 4–7 og 16!

Landsmøde i FN-forbundet

blev afholdt den 21. maj i Aalborg. For GtU deltog Birgitte Juul Nielsen (valgt til stemmetæller), Jørgen Olsen og Ole Olsen (valgt til dirigent).

Læs om FN-forbundet på fnforbundet.dk.

Varesalg 1.782 kr.

Aarhus Kræmmermarked

blev afholdt den 26. til 29. maj på Tangkrogen. For Genvej til Udvikling deltog Birgitte Juul Nielsen, María Cecília Castro-Becker, Steen Pedersen, Ejner Hviid Jensen, Kristian Katholm Olsen, Jens Elgaard Madsen og Jørgen Olsen.

Varesalg 2.374 kr.

Se billeder side 10 PK152-10-11.pdf (gtu.dk)

Deltagelser i markeder

Jørgen Olsen deltog den 4. juni i torvemarked i Støvring og solgte for 489 kr. – den 11. juni var der bagagerumsmarked i Hobro, og her var salget 581 kr. – den 25. juni, 9. 16. og 23. juli blev der solgt for henh. 448 kr., 128 kr., 429 kr. og 108 kr. på bagagerumsmarked i Aars.

Marianne Dithmer, Karl Aage Jørgensen og Ole Olsen deltog i Couleur Café i København den 11. juni – i samarbejde med forlaget Hjulet v/ Vagn Plenge.

Der blev solgt for 5.025 kr.

Se billeder side 11 PK152-10-11.pdf (gtu.dk)

Generalforsamling i GtU

blev afholdt den 12. juni i Gistrup ved Aalborg. Læs referat på siderne 8 og 9!

Varesalg: 121 kr.

Mediemarkeringer

2. suppleant til GtU's bestyrelse, Ingrid Nyström, fik dette i Globalnyt den 29. april

I Guineabugten er de danske piratjægere væk, men piraterne er der stadig – og de truer de lokale økonomier | Globalnyt

Denne artikel om Emmaus Oselya, Lviv, Ukraine, kom i Globalnyt den 16. august

[Græsrodder i krigens skygge](#) | Globalnyt

Den er stort set identisk med artiklen på side 12 og 13 i indeværende blad.

De fleste af deltagerne samlet mellem hotellet og Atlanterhavet
(foto: David Sinza)

Emmaus Internationals generalforsamling Piriápolis - Uruguay

- af Jørgen Olsen

På de følgende sider bringes nogle linjer med mine personlige opfattelser – der kan læses langt mere på

[World Assembly 2022: Changing the world with our struggles! \(emmaus-international.org\)](https://emmaus-international.org) hvor der kan skiftes mellem engelsk, fransk og spansk. Se flere billeder på [Asamblea Mundial Emaús 2022 | Flickr](#)

Jeg ankom til Arden den 17. maj efter en generalforsamling, de fleste vist var glade for. Dels selve det at holde den efter corona-forsinkelsen og efter det mislykkede forsøg på at holde den i Recife, Brasilien, i 2011. Dels at det igen lykkedes at vælge et ikke-europæisk flertal i forretningsudvalget og med alle verdensdele repræsenteret:

Formand Patrick Atohoun, Benin

1. næstformand Aurore Quérel, Frankrig
2. næstformand Gloria Zuluaga, Colombia

Kasserer Christian Calmejane, Frankrig
Sekretær Camille Chedid, Libanon
Menige medlemmer Amanda Stekly, Storbritannien og William Kodzo Tsolenyanu, Togo.

Og da ikke mindst den gode stemning - det var dog en anelse irriterende med flere igangværende gruppearbejder i samme store lokale; men gode mødefaciliteter for knapt 400 mennesker hænger ikke på træerne, og resten fungerede.

Til stede var 340 delegerede fra 34 lande, 3 lande i Asien, 9 i Afrika, 7 i Amerika og 15 lande i Europa. Dertil kom tolkene og de ansatte på de fem sekretariater, det internationale og et for hver verdensdel.

Jeg var den eneste deltager fra Danmark.

Efter selve generalforsamlingen holdt vi et debattmøde med en kvindelig aktivist fra Perus queshua-folk, en belgisk historieprofessor og ikke mindst 87-årige José Muriya, præsident i Uruguay 2010-15.

Og så var det selvfølgelig sjovt at være på den sydlige halvkugle med tiltagende efterår.

Jeg skal da ikke mindst have med, at bevægelsen oplever fremgang i store lande som Brasilien, England og Frankrig og fremgang samlet set. Kun nogle få mindre lande oplever tilbagegang, og de fleste oplever stabilitet.

I Afrika er de begyndt igen at optage en håndfuld organisationer som medlemmer på prøve - for nogle år siden stagnerede det, måske bl.a. fordi en beninsk og madagasgisk organisation måtte ekskluderes på grund af de respektive lederes

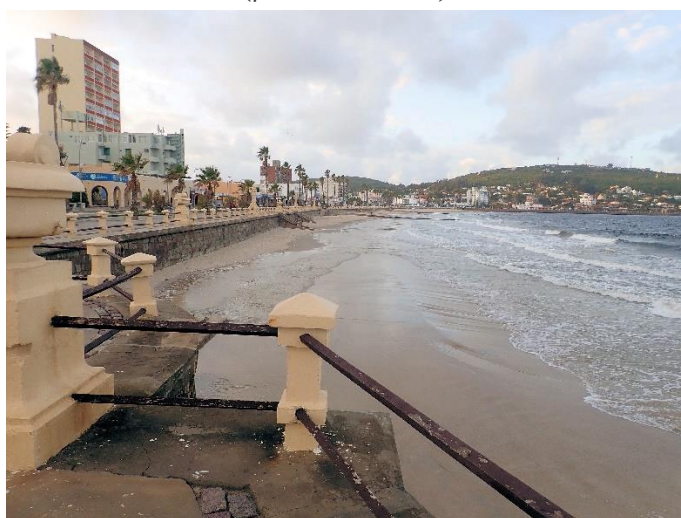
sammenblanding af egen økonomi med organisationernes.

For ca. 15 år siden husker jeg, at et medlem af den danske udviklingsorganisation Ibis (*i dag Oxfam Ibis*) skrev ca. således: "Mens det myldrer med store folkelige bevægelser i Latinamerika, er det næsten umuligt at finde en organisation i Afrika med mere end 25 medlemmer." - Det var måske rigtigt dengang; men i dag mener jeg nok, at en række af vores foreninger har langt over dette antal.

Det er dog kun ti år siden, at Emmaus Afrika skulle tage stilling til fem togolesiske foreningers ønske om optagelse – efter at de havde været medlemmer på prøve i nogle år - og sagde nej til de fire, begrundet i, at de ikke var demokratiske nok.

Formand for Region Amerika, Manuel Gavilan, Chile, byder velkommen
(foto: David Sinza)

Atlantehavets bølger
(foto: Jørgen Olsen)

(fortsættes side 6)

Emmaus Internationals generalforsamling Piriápolis – Uruguay

(fortsat fra side 5)

I et hjørne af plenumlokalet ses et billede af Emmaus-Bevægelsens stifter, Abbé Pierre, ved siden af en model af en lastbil, der benyttes i Emaús Maldonado, som ligger ikke så langt fra Piriápolis. To andre Emmaus-grupper ligger i hovedstaden Montevideo
(foto: Jørgen Olsen)

Emaús Grupo Aportes i Montevideo har en lille afdeling med bæredygtig handel midt i genbrugseffekterne. Encuentro de Economía Solidaria betyder Møde med den Solidariske Økonomi
(foto: Jørgen Olsen)

Debatmøde i hovedstaden Montevideo: Præsident for Uruguay 2010-15
José Mujica og borgmester Carolina Cosse
(foto: David Sinza)

Fra spadseretur i Montevideo den 15. maj: Peruviansk restaurant, hvor de
i anledning af Mors Dag serverede en overordentlig lækker frugtgrød med canel
(foto: Jørgen Olsen)

Jesper Bech Olsen, Birgitte Juul Nielsen, Susanne Bech Olsen og Jens Elgaard Madsen
(foto: Jørgen Olsen)

Referat af generalforsamling den 12. juni 2022

hos Susanne & Jesper Bech Olsen, Mannadalen 17, Gistrup.

Dagsorden ifølge vedtægterne.

1. Valg af dirigent

Vi klarede os uden og var enige om, at generalforsamlingen var lovligt indkaldt.

2. Beretning

Der henvises til [PK151-8-9.pdf \(gtu.dk\)](#)
Forsamlingen godkendte beretningen.

3. Forelæggelse og godkendelse af det reviderede regnskab

Regnskabet er blevet godkendt af de parlamentariske revisorer. Det vil snarest blive godkendt og underskrevet af de bestyrelsesmedlemmer, der ikke var til stede på generalforsamlingen. Det forventes at kunne ses med alle underskrifter på www.gtu.dk/organisering.htm senere på året.

Forsamlingen drøftede underskuddet på 2.418 kr. i 2021, men glædede sig over, at der er en stor mængde varer på lageret. Nedgangen i kontingentindtægterne skyldes ikke noget dramatisk fald i antal medlemmer, men at mange har betalt for to år i 2020.

Regnskabet blev godkendt.

4. Behandling af indkomne forslag

Der forelå ingen indkomne forslag.

5. Fastsættelse af det årlige kontingent

Følgende uændrede minimumssatser gældende fra 2022 blev besluttet:

Personligt medlemskab.....	150 kr.
Husstandsmedlemskab.....	200 kr.
Kollektivt medlemskab.....	200 kr.
Abonnement uden medlemskab.....	100 kr.

6. Planer for det kommende år

Tidligere samarbejdspartnere

- ✚ Tohoué, Benin (1991-95)
Emmaüs Tohoué har fortsat gang i indsamling af husholdningsaffald, som sorteres omhyggeligt, således at komposten anvendes i et økologisk gartneri.
- ✚ Amatal, Niger (1996–2018)
Korrespondancen gik i stå, da vi forhørte os om garantier for, at sølvvarerne ikke indeholder nikkel.
En sjælden gang kommer en hilsen på Facebook fra skoleinspektør Kabirou Chaïbou, ofte ledsaget af billeder, der viser, at skolen ser ud til at fungere efter hensigten
- ✚ Kaoumaram, Niger (2007-08)
Ingen nye oplysninger.
- ✚ Tessalit, Mali (1978–96)
Autre Terre, Belgien, har fortsat kontakt og samarbejde med organisationer i byen. Næste gang Autre Terre skriver om Tessalit i et nyhedsbrev, skal vi have den pågældende artikel oversat med henblik på offentliggørelse i Projekt & Kultur.

Oplysningsarbejdet

Der var almindelig enighed om, at salget af håndværksprodukter fra Vestafrika giver mening både som indtægt for producenterne og som vidnesbyrd om kreativitet og handlekraft.

Anvendelse af projektbidragene

Forsamlingen bakkede op om samarbejdet med foreningen ”Syn for Sagen i Afrika” http://gtu.dk/syn_for_sagen_i_afrika.pdf omkring indsamling og forsendelse af brugte briller.

Forsamlingen vedtog, at der sendes 1.000 euro (ca. 7.500 kr.) til Benebnooma, Koudougou, Burkina Faso, når et sådant beløb er indsamlet på bidragskontoen. Pr. medio 2022 er beløbet nået op på 3.018 kr. Vi forventer, at beløbet til sin tid anvendes til udendørs legetøj til de

børn, der regelmæssigt passes og undervises hos Benebnooma.

Kollektive medlemskaber

Foreningens kollektive medlemskaber blev drøftet. Alle gældende medlemskaber blev opretholdt.

Forsamlingen besluttede at sende 150 € til Emmaus Internationals solidaritetsfond, samme beløb som i 2021.

7. Valg af bestyrelse, bestyrelsessuppleanter og revisorer

Til bestyrelsen genvalgtes Karl Aage Jørgensen, Julien Kalimira Mzee Murhula og Jørgen Olsen.

Som 1. suppleant genvalgtes bibliotekar Inge Torkild-Hansen, Hjortshøj.

Som 2. suppleant genvalgtes projektkoordinator Ingrid Nyström, København S.

Som parlamentariske revisorer genvalgtes Jørn Kirkegaard og Per Gustav Johansen.

8. Eventuelt

Forsamlingen drøftede tid og sted for generalforsamlingen 2022. Der var enighed om at sigte efter en søndag i juni øst for Storebælt. Ingrid Nyström vil være værtinde.

Bestyrelsen konstituerede sig med Jørgen Olsen som formand og kasserer, Julien K. M. Murhula som næstformand og Karl Aage Jørgensen som sekretær.

Jørgen Olsen, referent.

Fra skuffelse til succes med den blandede u-landhandel

Forventningerne var høje, da Genvej til Udvikling for første gang deltog i Aarhus Kræmmermarked på Tangkrogen, i dagene 26. – 29. maj. Det blev imidlertid også sidste gang. For salget skuffede med 2.374 kr. fordelt på 34 timers åbningstid og i alt 7 aktive, jf. side 3. Kort fortalt druknede vores stand i mængden af stande, piskende regnbyger og blæst. Deltagelsen krævede endvidere en masse kørsel og aflysning af andre aftaler. Vi kan så trods alt glæde os over, at overskuddet ved markedet går til gode humanitære og lokale formål.

(foto: Jens Elgaard Madsen)

María Cecília Castro-Becker bærer et forklæde fra Kologh Naba,
jf. siderne 57 til 65 i kataloget

http://gtu.dk/blandede_u-landhandel_2018.pdf

(foto: Jens Elgaard Madsen)

Så gik det noget bedre på Couleur Café på Sankt Hans Torv i København den 11. juni, hvor der på 8 timer blev solgt for 5.025 kr.

Vagn Plenge
(foto: Karl Aage Jørgensen)

Ole Olsen
(foto: Karl Aage Jørgensen)

Marianne Dithmer
(foto: Jacob Crawford)

Græsrodder i krigens skygge

*Emmaus-samfundet Oselya i Lviv, Ukraine,
prøver at holde modet oppe hos nogle af krigens ofre.*

Natalia Sanotska med Emmaus Oselyas nærmeste samarbejdspartner uden for Ukraine: Zbigniew Draskowski, Emmaus Lublin, Polen
(foto: Emmaus Lublin)

- interview med Natalia Sanotska, leder af Emmaus Oselya, Lviv, Ukraine
- ved Emmanuel Rabourdin, Emmaus Europa
- oversat af Sara Grund Sørensen fra [Emmaus Oselya's daily life has been turned upside down - Emmaus Europe \(emmaus-europe.org\)](#) – oplysningerne er i juli opdateret efter korrespondance mellem Emmanuel Rabourdin og Jørgen Olsen
- fodnoter af Jørgen Olsen.

Emmaus Oselya¹ har støttet folk, der flygter fra krigen, siden begyndelsen af konflikten. Oselya har uddelt mad, tilbudt husly, gode råd mm. Vores daglige liv er blevet vendt på hovedet.

Hvordan er Emmaus-samfundet involveret i at støtte fordrevne mennesker?

Fra april og hen over sommeren er omkring 50 mennesker hver dag kommet til vores sociale støttecenter i Lviv for at tage et bad, få klippet deres hår, få vasket og skiftet deres tøj, få noget at

spise, modtage medicinsk behandling eller for bare at kunne slappe af og snakke.

Dette løber op i over 3.000 måltider, som er blevet uddelt, omkring 500 maskiner vasketøj vasket, og over 2.500 stykker tøj er blevet doneret.

Det er naturligvis ikke blevet nemmere for dem, der i forvejen var hjemløse, når der kommer mange andre, der har brug for hjælp; men vi prøver at lægge arbejdet til rette, så vi skaber bånd og samhørighed mellem de forskellige brugere af vores servicetiltag.

Vores butik i Vynnyky, i en forstad til Lviv, er tæt på huset, hvor Emmaus-Samfundets medlemmer bor, og det genåbnede i april efter i første omgang at være blevet lukket på grund af krigsudbruddet. Dog er vi, pga. luftsirener og risiko for at blive bombet, nødt til at søge skjul i beskyttelsesrum, hvorfor vi er nødt til at lukke butikken med jævne mellemrum. Dette har en stor indflydelse på vores indkomstskabende aktivitet, som er vigtig for vores samfund og for vores kunder.

Vi har brug for den støtte, vi modtager fra Emmaus Europas Ukraine Fond – til at opretholde vores Emmaus-samfund og hjælpe fordrevne mennesker og krigsofre.

Butikken har åbent tre gange om ugen. Møbelrenoveringsværkstedet er derimod mere eller mindre tilbage til normalen, og folk afgiver igen bestillinger på renoverede møbler. Vi er glade for dette.

Vi kan også glæde os over, at myndighederne i Ukraine nu tillader transporter ind i landet af tøj og andre effekter, der kan være til støtte for nødlidende.² Der er ankommet en stor fyldt lastbil fra Emmaus-Samfundet i Troyes, Frankrig, og i oktober forventer vi en tilsvarende transport fra Emmaus-Samfundet i Lyon, Frankrig.

¹ Oselya betyder hjem på ukrainsk. Desuden består navnet af de samme bogstaver som fornavnet på samfundets afdøde grundlægger, Olesya Sanotska.

² Dette er en ændring i forhold til oplysningerne i [Vi har været der længe | Globalnyt](#)

I april modtog vi en container med humanitær nødhjælp fra Emmaus Lublin i Polen - den tredje siden starten på konflikten.

Vi arbejder med en vifte af foreninger og frivillige på tværs af Ukraine for at tilbyde støtte, hvor det er mest tiltrængt.

Vi har også hjulpet børnehospitalet i Chernihiv og Buda-hospitalet i Kharkiv-regionen.

Tiltrængt nødhjælp blev leveret til Ovruch, Kharkiv og Chernihiv.

Vores daglige solidaritetsarbejde fortsætter på trods af alt, og vi hjælper enhver, som har brug for det. Vi uddelte omkring 800 frokosten pr. måned i april, maj og hen over sommeren ud over det arbejde, vi udfører i socialcenteret.

Vi hjælper også indbyggere i Lviv, som lægger hus til fordrevne mennesker, ved at forsyne dem med sengetøj, madrasser, klapvogne osv.

Det var ikke muligt for os at planlægge vores traditionelle påskeevent for hjemløse og udsatte mennesker i Lviv-regionen pga. den konstante fare for luftangreb. Dog uddelte vi 250 portioner mad i bymidten.

Vi imødekommer så vidt muligt behov hos krigsofre og fordrevne mennesker, f.eks. i form af tøj, sko, legetøj og bøger til 50 børn fra Mariupol, som nu bor i Vynnyky.

Hvad har I brug for lige nu?

Det sociale støttecenters udstyr er gammelt. Vi har på nuværende tidspunkt ikke nok vaskemaskiner, til at alle de fordrevne mennesker kan vaske deres tøj. Vi venter derfor spændt på at der kan startes på den fysiske genopbygning af centeret.

Vi har også store problemer med brændstof i Ukraine. Vi er nødt til at stå i lange køer for at købe 5-10 liter brændstof, hvilket er den maksimale mængde som er tilladt. Derudover mangler vi stadig en masse humanitær hjælp for at hjælpe de regioner som er blevet befriet, samt dem hvor den voldelige kamp stadig fortsætter, og hvor folk har brug for daglig assistance.

Hvordan håndterer medlemmerne af Emmaus-samfundet situationen?

Vi har på nuværende tidspunkt 30 arbejdsfæller, som bor i vores samfund. Som altid fortsætter vi vores daglige arbejde: indsamling af donerede varer fra vores containere, sortering af varer, osv.

Dette års fejring af den ortodokse påske var ikke festlig. Vi spiste morgenmad sammen, og vi arrangerede en ceremoni for at mindes vores samfunds grundlægger, Olesya Sanotska, som døde for seks år siden, i april 2016. Hun lever fortsat i vores hjerter.

Endnu en arbejdsfælle har tilsluttet sig vores tre arbejdsfæller som allerede har indrulleret sig i de væbnede styrker. De står os kært, og vi respekterer deres ønske om at forsvare Ukraine.

Medlemmerne af vores Emmaus-samfund arbejder hårdt. Luftangrebsalarmer lyder ofte, og det er ikke altid nemt at søge tilflugt, når luftangrebene finder sted langt fra, hvor vi bor. Det er hårdt for alle, både fysisk og mentalt.

Ikke desto mindre er Oselya-samfundets arbejde vigtigt og anerkendt i Ukraine. En amerikansk journalist viste stor interesse i vores arbejde og besøgte vores samfund for at lave en rapport om vores daglige liv.

Hvordan ser fremtiden ud?

Situationen i Ukraine er meget anstrengt og krigen intensiveres. Krigen, som har ført til adskillige forbrydelser udført af den russiske hær, sætter spørgsmålstegn ved en fremtid med demokratiske værdier.

Vi udfører vores arbejde med håb om at Ukraine vil stå som vinder af krigen, at vores land snart vil opleve fred, og at det bliver muligt at genoptage et normalt liv.

Vi udtrykker vores oprigtige taknemmelighed til alle Emmaus-grupperne for deres støtte til vores arbejde³, samt vores kamp for de europæiske værdier; solidaritet, retfærdighed og venskab.

³ Allerede kort efter krigsudbruddet var Emmaus-grupper i store dele af Europa involveret i at modtage

ukrainske flygtninge, jf. [Velkommen til Projekt & Kultur nr. \(gtu.dk\)](https://www.velkommen-til-projekt-og-kultur.dk)

Højskolefællesskab som modvægt til international demokratisk krise

(foto: Angelo Gonzales)

- *Meet the World in Elsinore*, udgivet af Den Internationale Højskole i anledning af dens 100års jubilæum
- antologi redigeret af Bjørn Førde i 2022
- ISBN 978-87-88735-11-6
- 224 sider
- 150 kr. – ved henvendelse til Den Internationale Højskole på ipc@ipc.dk
- anmeldt af Kristian Katholm Olsen, *cand.mag.* i litteraturhistorie og samfundsfag, elev på Silkeborg Højskole i 2010.

Det indeværende år har som bekendt budt på en begivenhed, hvor man allerede snakker om, at der er et før og et efter 24. februar 2022, hvor Rusland invaderede Ukraine. Man kan argumentere for, at den periode vi ser ind i, i endnu højere grad, end den i forvejen gjorde, stiller krav om international dialog, empati og forståelse. Det er værdier, som Den Internationale Højskole (IPC) i Helsingør abonnerer på, og det har højskolen gjort, lige siden den blev grundlagt i 1921. I anledning af 100års-jubilæet for skolen er der skrevet en yderst grundig bog om bl.a. dens historie, dens værdier, hvad tidligere kursister har fået med i bagagen fra deres ophold og de fysiske rammer, der møder en, når man har sin gang på IPC. Altså er det på mange måder den perfekte bog til at tiltrække kursister fra nær og helst fjern. Bogen eksemplificerer tydeligt, hvor stor betydning det har, at der er mellemfolkelige demokratiske initiativer som denne højskole, og bogen vil i sagens natur derfor også være anbefalelsesværdig for den

slukørede pessimistiske læser, der higer efter eksempler på, at der er kræfter, der ønsker at forsvare samtalen på tværs af holdninger og kulturelle baggrunde, nu når demokratierne globalt set generelt er under pres fra autoritære kræfter.

Nøgleord kan være brugbare til at give et overblik over en bogs indhold, og hvis man skal udlede nogle nøgleord i denne sammenhæng, vil nogle af de første, der umiddelbart ville falde mig ind, være fællesskab og Grundtvig. Der er afsat et helt kapitel til ”fællesskab”, som er et ord, der særligt kendetegner oplevelsen af at være på højskole, hvor internationale kursister spørger, hvordan danskere vil oversætte dette ord, da det lige som hygge ikke har en direkte international ækvivalent. Nogen foreslår ”togetherness” som en mulig oversættelse; men her indvendes det, at det ord ikke er dækkende nok, da togetherness er noget, du også kan opleve med en enkelt person, som eksempelvis er der for dig i en situation, hvor du har det svært.

Med udgangspunkt i mine egne erfaringer som tidligere elev på Silkeborg Højskole oplever jeg ”fællesskab”, i relation til højskolen, som en følelse af tilknytning mellem en stor gruppe af mennesker, der hurtigt kan opstå, hvor man deler en større sag imellem sig, og hvor man åndeligt forbliver en del af dette fællesskab, der i realiteten ophører ved højskoleopholdets afslutning, hvor kursisterne går hver til sit.

Det fremgår, at kursisterne på IPC oplever det samme som mig på dette punkt. Jeg deler den opfattelse, der skildres i bogen, om at de efterfølgende kurser og elevstævner i relation til højskolen ikke kan genskabe den fællesskabsfølelse, der udvikles under det oprindelige højskoleophold, selv om det er denne følelse, man i høj grad jagter. Jeg vil derfor vove den påstand, at IPC-elevernes tanker om højskolefællesskabet ikke er unikke – spørger du hovedparten af tidligere højskoleelever, og de vil sandsynligvis have gjort sig mange af de samme erfaringer.

Det andet nøgleord, Grundtvig, er svært at komme udenom, både når man taler om IPC og om alle andre højskoler i landet, da man ikke kan undgå at se højskolernes værdigrundlag i relation til Grundtvig. Der er forskellige fortolkninger af Grundtvig, og man ser både konservative og liberale værdigrundlag, hvis man kigger ud over landets højskoler. I denne sammenhæng stikker IPC sig ud fra mængden, men må siges at være mest liberal i sit grundsyn, da den kan siges at have en del til fælles med Silkeborg Højskole, hvor fokus er på individet og dets udvikling i ansvar for fællesskabet. Det er et liberalt tankesæt, der ligger nærmere de værdier, man ser hos IPC, end dem, man ser på fx Rønshoved Højskole i Sønderjylland. I denne højskoles værdigrundlag i paragraf 4, stk. 5 står der "Friheden opnås kun i bundetheden til det, vi værdsætter og tror på". Fokus er her også på frihed for den enkelte, men på IPC og mere liberale højskoler vil du ikke på samme måde lægge vægt på bundetheden til dine rødder, nationalt og kulturelt, som det ligger implicit i førnævnte formulering.

Det fremgår dog af Bjørn Førdes jubilæumsskrift, at IPC lægger vægt på, at man møder andre kulturelle baggrunde gennem forståelsen af sin egen, og at sigtet er, at der opnås øget forståelse og tolerance for andre måder at opfatte verden på. Det er dog en markant forskel tilgangsmæssigt, at man hos Rønshoved Højskole har det syn på verden, at førsteprioriteten skal være, at man forstår og værner om sine kulturelle rødder, hvor man hos IPC omvendt har den verdensforståelse, at man bør betragte det internationale og mellemfolkelige som førsteprioritet. Det er en væsentlig forskel, selv om begge typer af højskoler betragter frihed og åbenhed som vigtige værdier.

Begge tilgange har indbyggede åbenlyse fordele ved sig, da man ved den konservative tilgang arbejder på, at kursisterne opnår forståelse for, hvor de kommer fra, så de bedre kan møde deres omverden. En fordel ved den liberale internationalistiske tilgang er, at man gennem øget forståelse mellem kulturer bedre kan løse globale udfordringer, fordi man søger

det internationale sammenhold frem for splittelse, hvilket også fremhæves i bogen en hel del gange. En ulempe ved den konservative tilgang er omvendt, at forståelsen mellem kulturer bliver mindre, hvilket kan besværliggøre det internationale samarbejde, mens dybe kulturelle forskelle gennem den internationalistiske tilgang, der praktiseres hos IPC, kan skabe udfordringer, der kan generere store konflikter. Dette er også noget, der lægges vægt på i bogen, hvor det beskrives, at kulturmøderne på IPC giver mange udfordringer, og at ingen skal påstå, at det er nemt; men grundlæggende har de involverede følelsen af, at det er det værd.

At læse om argumenterne for en internationalistisk tilgang til højskolelivet er en væsentlig grund til at anskaffe sig bogen, og det styrker også bogen, at du får en masse interessante perspektiver fra de internationale elevers side, så det ikke kun er danskeres erfaringshorisont, der skildres.

Bogen byder også på irritationsmomenter. Det kan som neutral læser opleves unødvendigt, at man ser nedslagspunkterne i højskolens historie i relation til verdenshistoriske begivenheder. Her kunne forfatterne godt have begrænset sig, da vi i forvejen har at gøre med en omfangsrig bog. Derudover bliver der sprunget en del i tid, hvilket kan være frustrerende i forhold til at bevare overblikket. Det er ikke alle passager, der er lige relevante for dem, der ikke går med tanker om at blive kursist på højskolen, så hvis man ikke gør det, kan det være en god idé at være selektiv med, hvilke kapitler man læser.

Overordnet set er det, selv med de kritisable aspekter af bogen for øje, en rigtig god følelse at læse og have læst bogen både af de grunde, jeg opremser i det indledende afsnit, fordi den er så positiv over for international mellemfolkelig forståelse, og at man i bogen kan mærke dedikationen til IPC's værdier så tydeligt.

